

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Reformovaná Společná zemědělská politika od roku 2015

Ministerstvo zemědělství

Obsah prezentace

1) Reforma v I. pilíři - přímé platby

- nové prvky od roku 2015
- stav legislativních příprav k předpisům ČR
- aktivní zemědělec, mladý zemědělec
- Greening – základní podmínky
- EFA – jednotlivé prvky a jejich podmínky
- podpora citlivých sektorů

2) Diskuse

Reforma od 2015 - hlavní rysy u PP

- nový vícesložkový systém – dosavadní plošné platby (SAPS) budou pouze jednou z více složek
- platby budou poskytovány pouze „aktivním zemědělcům“
- zachována možnost uplatnění SAPS
- další složky:
  - ozelenění (greening) - 30%
  - platby pro mladé zemědělce
  - platby pro malé zemědělce
  - platby pro nepříznivé oblasti
  - platby vázané na produkci

Finanční rámec přímých plateb ČR

- Průměrná roční obálka pro I. pilíř **23 mld. Kč**
- Přesun mezi pilíři prostřednictvím tzv. **flexibility**:
  - z I. do II. pilíře 800 mil. Kč pro 2015 až 2017 (cca 3,4 %)
  - z I. do II. pilíře 300 mil. Kč pro 2018 a 2019 (cca 1,3 %)
- Obálka PP:
  - SAPS – cca 55 % obálky
  - 30 % greeningová platba
  - 15 % dobrovolná podpora vázaná na produkci
  - Prémie mladým zemědělcům (odvozena od SAPS)

Návrh nařízení vlády k přímým platbám

- v přípravě, bude navazovat na předchozí NV
- doplňkové k evropské právní úpravě
- obsah:
  - obecné podmínky PP (vymezení PP, žadatel, žádost)
  - jednotná platba na plochu – SAPS
  - platba za dodržování zemědělských postupů příznivých pro klima a životní prostředí
  - dobrovolná podpora vázaná na produkci
  - platba pro mladé zemědělce

Jednotná platba na plochu zemědělské půdy SAPS

- SAPS pokračuje do 31. 12. 2020
- **SAPS se bude poskytovat na zemědělskou půdu,**
která
  - a) bude **evidována v LPIS na žadatele** nejméně ode dne doručení žádosti SZIF **do 31. srpna příslušného kalendářního roku,**
  - b) bude žadatelem **zemědělsky obhospodařována** v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou je evidována v evidenci na žadatele
  - c) bude mít **minimální způsobilou výměru 1 ha**
  - c) bude udržována **v souladu s pravidly podmíněnosti** (tzv. cross-compliance) po celý příslušný kalendářní rok

Aktivní zemědělec

- **posouzení od hranice PP min. 5000 € = cca 20 ha**

- 1) kontrola podle tzv. negativního seznamu činností - provozování letiště, železniční služby, vodárny, služby v oblasti nemovitostí, stálé sportovní a rekreační areály

- 2) osoby provozující činnosti z negativního seznamu jsou aktivním zemědělcem, pokud :
  - a) roční částka PP > 5 % nezemědělských příjmů
  - nebo
  - b) zemědělské příjmy > třetina celkových příjmů.

Snížení přímých plateb - degresivita

- **5 % nad 150 000 EUR SAPS**
- snížené částky se přesunou do II. pilíře a navýší rozpočet PRV
- nezohlednění odpočtu zaměstnaneckých nákladů s ohledem na vysoké administrativní náklady pro platební agenturu a zejména samotné zemědělce

Mladý zemědělec

- prémie vyplácená navíc k SAPS
- **Podmínky pro žadatele:**
  - v roce podání žádosti o SAPS **nesmí být starší 40 let**
  - **poprvé zřizuje zemědělský podnik** jako jeho vedoucí, nebo již takový podnik zřídil **v průběhu pěti let** před prvním podáním žádosti o SAPS
- Podpora prostřednictvím **25% příplatku k základní sazbě SAPS** na maximální možnou **výměru ve výši 90 ha** po dobu **5 let**

Ozelenění / greening

➤ **30 % z celkového objemu PP**

➤ **Podmínky ozelenění:**

– **základní:**

- diverzifikace plodin
- zachování trvalých travních porostů (TTP)
- plocha využívaná v ekolog. zájmu (EFA)

– **další možnost způsobilosti pro platbu:**

- splnění podmínek pro ekologické zemědělství
- do budoucna tzv. rovnocenné postupy – vybraná Agroenvi-opatření PRV

Diverzifikace plodin

- pokud výměra **orné půdy 10 ha a více**
- **10 až 30 ha o.p.** - alespoň pro 2 plodiny s tím, že hlavní plodina nesmí být na víc jak 75 % výměry
- **nad 30 ha** musí pěstovat alespoň 3 plodiny s omezením 75 % na hlavní plodinu a 95 % na 2 hlavní plodiny
- výjimky pro podniky s více než 75 % o.p. pro produkci bylinné píče či trav (vč.kombinace s úhorem) či 75 % TTP, přičemž zbývající orná půda nesmí činit více než 30 ha
- **plodina** = kultura různého rodu, u brukvovitých, lilkovitých a tykvovitých kultura různého druhu, v rámci rodu rozlišeny ozimy a jařiny
- **kontrolní období** – 1.červen – 31.srpen

Trvalé travní porosty I

- **zákaz rozorání či změny kultury ploch trvalých travních porostů**
  - území Natura 2000 a
  - 1. zóna CHKO a NP
  - národních přírodních památek, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací a přírodních památek
  - plochy s kulturou trvalý travní porost, které přiléhají k vodnímu toku (pás min. 12 m) – zabránění erozi a znečištění vod
  - plochy SEO – zabránění erozi
  - v LPIS vymezené podmáčené a rašelinné louky – jedná se o půdy vážící uhlík
  - plochy v III. aplikačním pásmu nitratově zranitelných oblastí – zamezení plošného znečištění vodních toků

Trvalé travní porosty II

- sledování poměru trvalých travních porostů vůči celkové zemědělské ploše na národní úrovni
- povinnost zajistit, aby poměr trvalých travních porostů nepoklesl o více než 5 % vůči referenčnímu poměru z roku 2015
- při vyšší odchylce budou mít žadatelé povinnost obnovit trvalé travní porosty, a to nejpozději do data podání žádosti v následujícím roce

EFA - plocha využívaná v ekologickém zájmu

- od výměry orné půdy 15 ha a více
- od roku 2015 povinnost vyčlenit alespoň 5 % výměry orné půdy jako EFA
- EK do 31. března 2017 připraví hodnotící zprávu o výsledku aplikace EFA (případné navýšení na 7 %)
- stanoven seznam 10 typů EFAs, ze kterého ČS vybere
- stejně jako u diverzifikace plodin jsou i u EFA legislativně dány výjimky pro podniky s více jak 75 % TTP, a také pokud má podnik na o.p. více než 75 % bylinné píce, úhoru a trav (opět s limitem 30 ha na zbývající ornou půdu)

EFA - plocha využívaná v ekologickém zájmu

- **EFA:**
- úhor využívaný v ekologickém zájmu
- krajinné prvky (dále KP) využívané v ekologickém zájmu (totožné s KP v GAEC)
- souvrať
- plochy s rychle rostoucími dřevinami (dále RRD)
- zalesněné plochy
- plochy s meziplodinami
- plochy s plodinami, které vážou dusík
- **minimální výměra EFA - 0,01 ha**

EFA- plocha využívaná v ekologickém zájmu

Váhový koeficient bude využit pro:

- KP (solitérní dřevina – 1,5, stromořadí - 2, skupina dřevin – 1,5, souvrať – 1,5, příkop - 2), ochranné pásy kolem vod - 1,5, pásy půdy ležící kolem lesa (s produkcí - 0,3 i bez produkce - 1,5), plochy s RRD - 0,3, plochy s meziplodinami - 0,3 a plochy s plodinami, které vážou dusík - 0,7.

Stabilní prvky EFA budou zakresleny v referenční vrstvě systému LPIS, nestabilní prvky pak budou pouze deklarovány v jednotné žádosti.

EFA- půda ležící ladem I

- úhor lze zakládat s porostem kulturních plodin (zelený úhor) i bez porostu
- max. doba trvání je tři roky, poslední rok povinnost zasít ozimou plodinu (do 31. října)
- zemědělsky udržován od 1. ledna do 15. července posledního kalendářního roku trvání úhoru
- zákaz produkce - nesmí být pěstovány plodiny určené výhradně k zemědělské produkci - zákaz sklizně i pastvy, lze mulčovat a zapravit porost na zelené hnojení

EFA- půda ležící ladem II

- zákaz použití hnojiv: týká se obou typů úhoru a zákaz použití přípravků na ochranu rostlin - týká se pouze úhoru s porostem
- úhor bez porostu: zákaz jeho založení na plochách, které jsou silně nebo mírně erozně ohrožené

EFA- okraje polí - souvrat'

- šíře: min. 1 metr, max. 20 metrů, nesmí mít větší rozlohu než 20 % plochy dílu půdního bloku
- zákaz produkce - nesmí být pěstovány plodiny určené výhradně k zemědělské produkci, plodina na souvrati musí být odlišná od hlavní plodiny
- zákaz sklizně i pastvy, lze mulčovat a zapravit porost
- zemědělsky udržována od doby založení porostu hlavní plodiny minimálně do 15. července
- do doby sklizně hlavní plodiny je zakázáno použití hnojiv

EFA- krajinné prvky I

- **Mez:** souvislý zatravněný útvar liniového typu, sloužící zejména ke snižování nebezpečí vodní nebo větrné eroze, zpravidla vymežující hranici dílu půdního bloku, součástí meze může být dřevinná vegetace nebo kamenná zídka
- **Terasa:** souvislý svažité útvar liniového typu tvořený terasovým stupněm, sloužící ke snižování nebezpečí vodní nebo větrné eroze, a zmenšující sklon části svahu dílu půdního bloku, zpravidla vymežující hranici dílu půdního bloku, součástí terasy může být dřevinná vegetace nebo kamenná zídka
- **Travnatá údolnice:** členitý svažité útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní nebo větrné eroze, vymežující dráhu soustředěného odtoku vody z dílu půdního bloku, se zemědělskou kulturou orná půda, součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace

EFA- krajinné prvky II

- **Skupina dřevin:** útvar neliniového typu, tvořený nejméně 2 kusy dřevinné vegetace s nejvyšší možnou výměrou **3 000 m²**, za skupinu dřevin se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona (*pozn. zde došlo k úpravě oproti stávajícímu znění, výměra tohoto prvku byla navýšena z 2 000 na 3 000 m²*)
- **Stromořadí:** útvar liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace a zpravidla s pravidelně se opakujícími prvky, za stromořadí se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona

EFA- krajinné prvky III

- **Soliterní dřevina:** izolovaně rostoucí dřevina s průmětem koruny od 8 m² vyskytující se v zemědělsky obhospodařované krajině mimo les, za soliterní dřevinu se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice
- **Příkop:** útvar liniového typu nejvýše široký 6 metrů, jehož hlavní funkcí je přerušení délky svahu zachycením vody s jejím odvedením nebo zasáknutím

EFA- krajinné prvky IV

Jako EFA lze využít vnitřní KP (které jsou součástí DPB), ale i vnější KP, které přiléhají k orné půdě

- **Přiléhání vnějších KP:**

- Travnatá údolnice, skupina dřevin, solitérní dřevina – přiléhají k DPB pokud mají minimálně jeden společný bod dotyku
- Příkop, mez, stromořadí, terasa – musí k DPB přiléhat svojí delší stranou, musí mít s DPB společnou hranici (v případě, že se mezi hranicí DPB a KP nachází např. cesta, potok atd. nelze vnější KP započítat jako EFA)
- Mez, stromořadí, terasa – lze započítat max. šíří 15 m jako EFA

EFA- plochy RRD

- zemědělsky obhospodařovaná půda s trvalou kulturou, která je rovnoměrně a souvisle osázená dřevinami
- podnože a výmladkové pařezy dřevin zůstávají po sklizni v půdě a v nové sezoně z nich vyrůstají nové výhonky, a to v minimálním počtu 1 000 životaschopných jedinců na hektar
- do plochy RRD se započítává související manipulační prostor (definováno v nařízení k LPIS)
- druhy a kříženci dřevin, které lze využít jako EFA, jsou uvedeny na seznamu
- zákaz použití minerálních hnojiv a POR

EFA- plochy s meziplodinami I

- na zelené hnojení nebo pro zajištění pokryvu půdy v mimovegetačním období
- založeny výsevem směsi plodin různých rodů nebo podsevem trávy do hlavní plodiny
- plodiny, které lze využít pro směsi meziplodin, a pro podsev jsou uvedeny na seznamu
- porost směsi je tvořen dvěma a více plodinami ze seznamu, maximální podíl jedné plodiny je 90 %
- lze využívat letní i ozimou variantu meziplodin

EFA- plochy s meziplodinami II

- **směsi bude možné zakládat z následujících druhů:**
bér vlašský, čirok zrnový, hořčice bílá, jetel nachový (inkarnát), jílek mnohokvětý, jílek vytrvalý, koriandr setý, kostřava červená, krambe habešské, lesknice kanárská, lnička setá, lupina žlutá, mastňák habešský, peluška (hrách setý rolní), pohanka obecná, proso seté, ředkev olejná, řepka jarní, sléz krmný, slunečnice roční, srha laločnatá, svazenka vratičolistá, světlice barvířská (saflor), vikev panonská, žito trsnaté (lesní)
- **trávy do podsevu:** bojínek luční, Festulolia sp., jílek mnohokvětý, jílek vytrvalý, kostřava červená, kostřava luční, kostřava rákosovitá, srha laločnatá

EFA- plochy s meziplodinami III

- **Ozimá varianta meziplodin:**
- výsev: do 20. září
- ponechány na pozemku: do 31. října
- v tomto období nemůže být porost meziplodiny mechanicky ani chemicky likvidován nebo omezován v růstu
- **Letní varianta meziplodin:**
- výsev: do 31. července
- ponechány na pozemku: do 20. září
- v tomto období nemůže být porost meziplodiny mechanicky ani chemicky likvidován nebo omezován v růstu

EFA- plochy s plodinami, které vážou dusík

- založeny výsevem plodin, které jsou uvedeny na seznamu - cizrna, čočka, fazol, hrách, peluška, jetel, komonice, lupina, sója, vojtěška, úročník, vikev, bob, vičenec
- pěstovány buď samostatně, nebo ve směsích (zastoupení dusík vázající plodiny ve směsi větší než 50 %)
- min. doba trvání: od 1. června do 15. července musí být zajištěn pokryv půdy nebo prokazatelný výskyt posklizňových zbytků
- po sklizni jednoletých nebo zapravení porostu víceletých plodin do 31. října založit porost ozimé plodiny

EFA- zalesněné plochy

- lesní porosty založené výsadbou v souladu s čl. 32 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení Rady č. 1307/2013 (zalesňování zemědělské půdy dle dotačního titulu Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a program rozvoje venkova (PRV) 2007 - 2013 resp. 2014 - 2020)

Dobrovolná podpora vázaná na produkci na období 2015 – 2020

- **podpora citlivých sektorů ve výši 15 %** roční obálky na přímé platby (průměrná roční částka cca 3,46 mld. Kč)
- obálka 13 % rozpočtu PP + 2 % rozpočtu PP vyhrazená pro podporu bílkovinných plodin
- **navazuje na zvláštní podporu dle čl. 68** (sektor brambor určených na výrobu škrobu, chmel, KBTPM, mléko, a pasené ovce a kozy) v **minulých letech ve výši 3,5 %, v letošním roce 6,5 %** roční obálky přímých plateb

Dobrovolná podpora vázaná na produkci - VCS

- pouze těm odvětvím a zemědělským činnostem, které jsou obzvláště důležité z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů a čelí určitým obtížím
- **finanční prostředky budou směřovat na odvětví:**
  - brambor určených na výrobu škrobu, chmele, ovoce, zeleniny, konzumních brambor, cukrové řepy, bílkovinných plodin podmíněné chovem hospodářských zvířat, a dále na masná telata, do mléčného sektoru, a na pasené ovce a kozy
- upravena **čl. 52 a následujícími čl. v nařízení č.1307/2013**
- není vázána na SAPS
- nemá vést ke zvýšení produkce

Sektorové obálky

Citlivé sektory	Průměrná roční částka
Brambory určené na výrobu škrobu	85 mil. Kč
Chmel	85 mil. Kč
Ovoce	100 mil. Kč
Zelenina	100 mil. Kč
Konzumní brambory	50 mil. Kč
Cukrová řepa	450 mil. Kč
Bílkovinné plodiny	462 mil. Kč
Masné tele	668 mil. Kč
Dojnice	1 384 mil. Kč
Ovce a kozy	78 mil. Kč

Dobrovolná podpora vázaná na produkci - VCS

- žadatel definován jako subjekt, na nějž jsou v LPIS definovány příslušné pozemky (registrována zvířata)
- minimální limit 1 ha (případně 100 € podpory)
- způsobilá plocha:
  - na ni pěstována podporovaná plodina
  - evidována v LPIS na žadatele (zpravidla minimálně do konce srpna)
  - žadatelem obhospodařována a udržována v souladu s podmínkami CC
- zpravidla stanovena minimální úroveň produkce

Brambory určené pro výrobu škrobu, konzumní

- podmínka minimální úrovně produkce:
  - škrobové brambory: **6 t škrobu / ha**
výsadba 2 t / ha
  - konzumní brambory: minimální **výsadba 2 t / ha**
- podmínka uznané sadby
- podmínka viditelně označit plochy škrobových a konzumních brambor, pokud jsou pěstovány zároveň na jednom DPB

Chmel

- není stanovena podmínka minimální úrovně produkce, posuzuje se sklizňová plocha včetně manipulační
- podmínka evidovat chmelnici v LPIS a v Registru chmelnic ode dne doručení žádosti Fondu do 20. 8. - hlášení sklizňových ploch daného kalendářního roku
- podpora všech odrůd – není omezeno na pouze aromatické jako dosud podle čl. 68

Ovoce – s velmi vysokou a vysokou pracností

- stanovena podmínka minimální úrovně produkce pro jednotlivé podporované druhy (viz následující tabulka)
- objem produkce se prokazuje:
  - účetními a daňovými doklady za období od 1. ledna do 31. prosince roku podání žádosti za vlastní prodej či případně využití pro další zpracování
- podmínka registrace v Evidenci ovocných sadů (tzv. Registru sadů) bez omezení data
- sad musí vysázen v roce 1995 a později
- u jahodníku podmínka maximálního stáří porostu 3 roky
- podmínka minimálního počtu životaschopných jedinců/ha

Ovoce – s velmi vysokou a vysokou pracností

minimální úroveň produkce

Ovocný druh	Minimální výnos pro citlivé komodity t/ha
jabloně	10
hrušně	8
třešně	1
višně	3
meruňky	1,5
broskvoně	2
slivoně	3
rybíz červený	1,5
rybíz černý	1
maliník	0,5
jahodník	3,5

Ovoce - minimální počty životaschopných jedinců

- Jádroviny 500 ks/ha
- Peckoviny 200 ks/ha
- Bobuloviny (rybízy, maliník) 2000 ks/ha
- Jahodník 20.000 ks/ha

Zelenina – s velmi vysokou a vysokou pracností

- stanovena podmínka minimálního výsevu / výsadby – uvedeno v příloze NV
- výsev / výsadba se prokazuje doklady za nákup osiva
- termín výsevu / výsadby žadatel uvede do žádosti
- dána podmínka minimální délky vegetační doby ve dnech
- lze poskytnout pouze 1 platbu na deklarovanou plochu

Zeleninové druhy s velmi vysokou pracností:

- košťálová zelenina (zelí hlávkové, kapusta hlávková, kapusta růžičková, květák, brokolice, kedluben)
- kořenová zelenina (mrkev, petržel kořenová, pastinák, celer bulvový, ředkev, ředkvička, řepa salátová), plodová zelenina (rajče, paprika, okurky nakládačky, okurky salátové),
- cibulová zelenina (cibule, šalotka, česnek, pór),
- listová a stonková zelenina (saláty, čekanka salátová, pekingské zelí, celer řapíkatý, pažitka, chřest,

Zeleninové druhy s vysokou pracností:

- plodová zelenina (kukuřice cukrová, tykev)
- lusková zelenina (hrách zahradní, fazol zahradní)
- listová a stonková zelenina (celer naťový, špenát, petržel naťová)

Cukrová řepa

- stanovena podmínka minimálního výsevu 0,8 výsevní jednotky / ha
- výsev se prokazuje doklady za nákup osiva
- doložit kopii smlouvy případně její dodatek na dodávku cukrové řepy ke zpracování na cukr nebo kvasný líh

Bílkovinné plodiny

- stanovena podmínka provázanosti na živočišnou výrobu – intenzita 3 VDJ / ha bílkovinných plodin
- výpočet intenzity pro zvířata evidovaná na žadatele od června do konce září
- vyjmenované plodiny a jejich směsi nebo směsi s obilovinami - hrách (včetně pelušky), bob, lupina, sója, vojtěška, jetel
- směsi s obilovinami se zastoupením bílkovinných plodin vyšším než 50 %, nelze směsi s trávou
- kombinovatelnost s EFA – dusík vázajícími plodinami

Masná telata

- navazuje na dosavadní podporu podle čl. 68, stejné podmínky
- narození masného telete v období od 1.dubna předchozího roku do 31. března roku podání žádosti
- matka telete – kráva chovaná v režimu bez tržní produkce mléka, otec telete – býk masného typu registrovaný v registru plemeníků
- pozor na řádnou identifikaci a evidenci zvířat

Dojné krávy

- navazuje na dosavadní podporu podle čl. 68, stejné podmínky
- podmínka chovu v režimu tržní produkce mléka
- podmínka minimálně 2 VDJ
- rozhodný termín pro stanovení počtu – 31. březen roku podání žádosti

Ovce a kozy

- navazuje na dosavadní podporu podle čl. 68, stejné podmínky
- bahnice a kozy pasené na TTP nebo travních porostech na orné půdě evidované v LPIS na žadatele
- rozhodné období pro pasení – 15. květen – 11. září roku podání žádosti
- podmínka vedení pastevního deníku
- podmínka minimálně 2 VDJ
- pozor na řádnou identifikaci a evidenci zvířat

Děkuji za pozornost.

